

14111

kat. komp.

III

Mag. St. Dr.

P

*mus Dominicus**Profecki Gabrielis: Trabea ducalis —*

PANEG. et VITAE

Polon. Fol.

№ 154.

Pe

I

C

D

M
P

54.
T R A B E A
D U C A L I S,

Perpetuo Purpurati Sangvinis meritorum,
& gloriæ splendore,

ILLVSTRISSIMI OLIM, & EXCELLENTISSIMI DOMINI,

D. ANTONII
DOMINICI

DUCIS IN KLEWAN

CZARTORYSKI,

CAPITANEI LANCKORONENSIS,

ab extrema mortalitatis caligine

V I N D I C A T A;

^{ATq}
Dum Ei iusta Funebria in Ecclesia S. Crucis

PP. Missionariorum Varsaviæ,

in frequentissima Magnorum Hospitum Corona,

acerbissimo omnium dolore persolverentur,

141111

^A

M. GABRIELE PROFECKI,
Philosophiæ Doctore, Regio & Cursus Vladislaviani Professore,
Collega Maiore, Prapósito Rymanoviensi,

in lucem publicam

P R O D V C T A.

Anno Verbi Trabeâ mortālītatis induti 1696.

Die 29. Mēnsis Maij.

CRACOVIAE, TYPIS VNIVERSITATIS.

TRABEA DVICALIS.

PRoximo Diuis Regū sanguine, prænitenſ ad immortalitatem;
Sereniſſimæ Propaginis ſpecimen auguſtum;
Principalis fortunæ & purpuræ, continua illuſtriū decorū
ſerie collucentis,

Vocale indicium.

Cū perennis terreſtriū Numinū Lucina, per vota publica eſſe debueras;
quo tandem acerbæ Viciffitudinis heſpero, in noctem funebrem properas?

Aude calame,

& læſæ Maieſtatis reum, qui talia auſus, dolenti ſepia inſcribe.

Vindex cælum, audax iniuria vtiq; habet.

Quæ dū ſumma eripi videt, terram quæſulari diſpenſat.

Nempe Illis,

com mune cum, leue Imperium; qui potiore inter mortales eminentia,
Iouis ſolum contingunt.

Hos laceſſere præſumens, grande piaculum accerſit.

Cui nolite tangere Chriſtos, lex æterna, Regio ore præcepit.

Sed dū talia audes,

metire Te, ne leuis, grandia tentes.

cum fatiſ res eſt.

Quibus nec preceſ, nec vota intercedunt, præſertim ſi quid ſibi Cali poſcunt.
Communiſ hæc, & ſemel indiſta neceſſitatiſ lex, æquæ ſūma ac ima depaſcitur.

Quam in ius vocare, diris vrgere, damnare,
multi dolore rationiſ exſorte compulſi, tentarunt;

tandem ſuâ culpâ conuiſti ceſſerunt.

poſtquā Dictatoriā hanc eſſe poteſtatem,

à qua prouocare non licet, ſenſerunt.

Verte ſtylum.

& qui mortalia vindicare non ſufficiſ, immortalitati conſule.

Non eodem tumulo, quo corpus tegitur, animuſ tumultatur,
proſpexit breuiori vitæ, longior memoria.

Hanc qui recte factiſ meruit, non momento extinguetur in vno;
ſed ſæcula vincet, & ſupra omnem mortalitatiſ caliginem radiabit.

Hinc diſce.

Non totum hominem mori, qui meliori ſui parte,
animo immortalium operū capaciſſimo, Libitinae imperia præciderit.

Hoc in præceſſæ mentis,

Celiſſimi

Celsissimi olim, & Excellentissimi P R I N C I P I S,
ANTONII DOMINICI,

Ducis in Klewan,
C Z A R T O R Y S K I,
CAPITANEI LANCKORONENSIS.

Vivo Exemplari, profundo cultu Venerare.

Trabea Illius Ducalis, etiam in mortis nubilo serena,
Facula nocturnarum tenebrarum oculo similis; quam, dum densa
nubium volumina, nunc involuunt nunc detegunt: putares fidus
à nubibus circumferri; & tamen nubesq; ventosq; despicit, &
agmen ducit, reliquorum siderum antecambulo.

Sic illa,

Ipso occasu illustrior; æternis Virtutum radijs gratius irradiat;
ut astrorum flammæ, dum renovant occasibus ortus.

Quidni Cælestium Naturam ignium æmuletur?

Cuius perenne lumen accendunt, communicati cum Regibus Hungariæ,
Bohemiæ, Archiducibus Austriæ, magnis Lithvaniæ Ducibus,
Marchionibus Burgundiæ, splendores.

Primum eius Clarissimum jubar effulsit, in GEDIMINO
duodecim Nepotibus aucto; quibus cum homagio debetur,
quidquid in Regno Poloniæ, triumphorum;
in Magno Ducatu Lithvaniæ sanctioris & cultioris vitæ;
quidquid candoris; & memorandæ per sæcula famæ;
æternus Annalium honor prædicat.

Zodiacum hanc Trabeam dixeris:

Cuius è duodenis, faustis, & salutaribus humano generi signis,
Principale; SOLES, Magnorum in Regno honorum pariumq; meritorum
conducit, Coronatorum Parens luminum LUBARDUS.

à Quo

ut Ducalis Trabeæ, ita fulgurantium Scepтрis Poloniæ
Novem Serenitatum,

IAGELLONIS, VLADISLAI III. ALBERTI, ALEXAN-
DRI, SIGISMVNDI I. SIGISMVNDI III. VLADISLAI
IV. IOANNIS CASIMIRI, MICHAELIS I. prodijt origo.

Atavis edita Regibus,

Ducum: CZARTORYSCIORVM inclyta propago, intendit,
non remisit, coruscant meritis Ducalis Trabeæ Celsitudinem:

In CONSTANTINO Czerniechoviensi, Severiensi,
Czartoryensi, primo iure hæreditario Duce;
FEDORIO, ALEXANDRO, IOANNE, CZARTORYSCIIS,
exinijs contra Tartaros, Vothyniæ & Podoliæ, cædes &
vincula intentantes, Bellatoribus:

Qui ad Luceoriam, proprijs sumptibus milite conducto,
dùm gloriosi victores cadunt, tota æternitate merentur triumphũ,

Splendida honoribus

in ALEXANDRO, Palatino Volhyniæ,
qui difficili belli Moschovitici tempore, per Palatinatui Kiioviensi tutando,
prudentissimo Serenissimi Regis Augusti arbitrio:

pro sua Troia alter Æneas Lechicus laboravit.

In JANUSSIO Serenissimi STEPHANI Regis, contra Moschos comite;
qui in Livonica expeditione sanguinis & spiritus heroici,

Deo & Patriæ profusione litavit.

In GEORGIO, & ANDREA Ducibus Czartoryscis,
post tot in Livonicis alijsq; periculosis expeditionibus,
gloriosè parta trophæa; altum indolente Patria,

ad Cælestes palmas evectis.

An non multiplici gloriæ pulchra per vulnera partæ nitore
splendidissima Trabea Ducalis?

Verum in hâc è proximo reflexi illustriũ gestorũ radij acrius vrũt,

Illustrissimi NICOLAI GEORGII CZARTORYSKI,
Avi Paterni; Suecorum in Livonia, Scytharum, Turcarum,
Moldavorum in Valachia, toties fortunam triumphantis,
quoties captivam abduxit.

Maximè auspicatam, & Magnificentissimam, quis negaverit?
in illustrissimo & Excellentissimo Parente IOANNE CARO-
LO, Duce in Klevan CZARTORYSKI, Succamerario
olim Generali Cracoviensi; Lanckoronensi, Sniatinensi, Cre-
menecensi, Punensi, Marcoviensi, Bochnensi, Vieli-
censi, &c. &c. CAPITANEO.

Viro, per Tribunalitia Regni subselia, per Generalia Comitia,
Commissiones publicas, Comitia Electionis gloriosissimo;
& propter consiliorum salubrium felicitatem; excelsi iudicij,
illibatæ fidei amplitudinem, ubiq; desideratissimo.

Illustrissimis Patruis,

FLORIANO, Archiepiscopo Gnesnensi, Patriæ gemma,
amore Regum, Civium salute.

MICHAELE, Palatino Sandomiriensi: ore, manu, pectore,
& spiritu toto incommoda Regni, & gloriam Gentis
præcipuè in Legatione Moschovitica effusissimè propendente.

Dilectissimis Fratribus,

NICO-

NICOLAO CASIMIRO Vilnensi primò, post Cracoviensi
Canonico, MICHAELE, Cremenecensi Capitaneo, Fratribus
germanis; immaturè quidem fatis, sed maturè Cælo,
postquam satis Deo vixissent, altius è terra euocatis.

Tota Celsissimis fulgoribus Trabea præfulgens,

Principem velut Phæbum suum coronauit:

Sed non minori ingeminant splendore lucem,
funereas tædas recreantem, circumfulgentia Materna decora.

Murus hæc munierat, sine porta; aurea KONOPACIORVM
arma præsignans, vt victoriarum & securitatis publicæ signa
infallibilia; ita contra fatalem mortalitatis caliginē fulgida præsidia.

Illustrissimum MATHIAM,

Palatinum Culmenssem appello.

Qui non exigua decora huc inuexit cum ex Palatinò,

Episcopus Culmensis factus,

non sine Paternæ virtutis successoribus Filijs;

altero IOANNE CAROLO, Abbate primùm Vachocensi,
post Abbatiam Tynecensem, in gloriam meritorum, in Deum,

Patriam, & Principem, à Serenissimo VLADISLAO IV.

vendicante; tandem Varmiensi Nominato.

altero IACOBO, Principis Illustrissimi Auo Materno,
Vexillifero primùm Pomeraniæ, post Castellano Elbigensi, dignissimo,
ipse augustus in duobus Filijs Ternio, triplici hoc virorùm præsidio,
insigne Trabæ decus munivit; pro qua multoties sese opposuit.

Par pretium & prærogatiuam accepit, in GEORGIO à Konopat,

Capitaneo olim Vielisiensi, & Senatore Prussiæ: grauitate,
prudentia, animi magnitudine, dexteritate,

Orbi Lechico prælucente;

Quod in Amazone altera,

Nullo alio, præter sexum à Magnanimis heroibus diuersa,

rara Mulierum prudentiâ felici:

Illustrissima olim MAGDALENA de Konopat CZARTORYSKA
Lithau, in Ducem suum raro exemplo paricidij vindice iustissima,
non inuenit modò; sed propero cursu Matris ad immortalitatem

Comes, æternitate consignauit.

Verùm non inde tantùm Trabæ serenitatem æstima:

Conare maiora calame,

ampliora Illustrissimorum Antenatorum decora scrutate;

Ex Auia Paterna,

Lucem luci accumula, vt Trabea nitidior appareat.

Quam in Illustrissima olim CORECCIORVM Ducum Familia accipes;
nec Maretnæ HEYDESZTENORVM Celebratissimæ in Prussia, immemor.

Si pari merito vtriusq; , non dissimilia pretia Cælum indidit,
Orbis Polonus probauit? Par vtriusq; Illustrissimæ Familiæ,
in splendores Trabeæ impendium nota.

Splendida monilia sollicitè ne quæsieris.

præsto sunt, quæ cum Conditore Lecho in exstruendis Poloniæ fundamentis,
in lapidem angularem data; ex quo Regnum sustentare cæperunt:

hæc & Illustrissimæ Domui CZARTORYSIANÆ,

simul fulcra posuerunt.

Et hæc.

In VISNIOVECHIS, ZASŁAVIENSIBVS, OSTROGIENSIBVS,
RADZIVILLIS, ZBARAVIENSIBVS

quibus commune genus, decusq; commune Principibus;

ZOŁKIEVIIS, CHOTKIEVICHS, ODROWASIS, OSTROROGIIS,
CAMENECHS, LANCKORONIIS, MIESZKOWIIS, PRZYEMSCIIS,
TARŁOWIIS, DONHOFIS, PSZANCIS, ZEBRZYDOVIIS, GOSIEVSCIIS,
SAPIEHIIS, SŁVZCHS, OPALINIIS, OGIENSCIIS, MNISZKOWIIS,
SZAERANECHS, DZIAŁYNIIS, STADNICHS, ZAREMBIS,
WROCHOVIIS, MORSZTINIS,

primis Patriæ decoribus, per connubialia fædera,

in pretia Illustrissimæ Domui sociatis venerare.

Omnia hæc immortalis gloriæ, & perennis vitæ pignora:

Quæ cum aliena sint, si parua fortè, tu qui legis existimas.

Genus & Proanos, & quæ non fecimus ipsi, vix ea nostra putans;

Ergo à proprijs decoribus, Trabeæ contemplare Maiestatem.

Vbi, Tuis iam Te augustum exhibe ornamentis,

purpureæ flos ætatis,

Illustrissimæ Domus expectatio, Regni spes, & Magni fortuna fauoris:

Illustrissime olim, & Excellentissime PRINCEPS,

ANTONI, DUX in KLEWAN CZARTORYSKI.

Vocalis de Urna fama meritò est, etiam post fata:

si & mortui habent vocem suam.

Contende alterius vitæ hæres, in exemplum immortalia celebrare,

consumatus in breui, explere tempora multa,

præclarè populos nepotum erudies.

Modestiam summos mortalium decere,

& à Dijs æstimari, modesto de Te sensu palam fecisti mortalibus,

nec cum benè faceres, videri optabas.

Quare

Quare cum non proderit ista tacere, quorum spectator & admirator eram;
rara luventæ, in tanta fortunæ indulgentia,
laudandis operibus intendentis, præconia;
Magnorum indicia successuum, & Trabæ augustalia,
Non sine ingenti promo dolore.

*Solis occasu ortus portenditer, & qualis futurus sit vesper,
tempus indicat matutinum.*

Hæc tua fuere primordia.

Qui in Metropoli Regni, primam lucem aspexisti,
sub Iouis prospero fulgore natus, cuius & dies ille erat,
ut vagiens inter fascias, ipso vultu sereno,
Iouis in Te omnia plena exhiberes.

Procul à Te,

malignantium Planetarum inclementia,

Qui affabilis dictu, oreq; gratioso facundus, beatior Phœbus,

in Cellissimo olim DUCE Severiæ,

ANDREA TRZEBICKI, Episcopo Cracoviensi,

ad salutaris fluentia Scaturiginis Catastratum etli,

CYGNVM tamen indutum, cælestia canere,

dum ex Aqua & Spiritu Sancto renascereris, erudivit.

Non quolibet fluvio, nascuntur Vniones,

Erythreum tamen propter hos non navigat Polonia:

LUBOMIRSCIO felicissima Hydaspe.

Cujus Nativa Numina,

Palatino Cracoviensi honore effulgentia,

dum Te sanctiori alluvie, Fonte Baptismali perfusum elevant:

Vnionem pretiosissimum, Orbi Hyperboreo inferunt.

Pretium inestimabile dignis PRINCIPLE moribus spoponderas:

nisi Cælum Te suis splendoribus maturum invidisset.

Magnum de Te, in flore adhuc fructus futuri omen erat;
qui Te cerneret, præter ætatem, nihil immaturum probavit.

Cui gravitas ultra annos; Sapientia ultra spem;

amor hominum ultra merita; rara pietas in Senibus:

Tibi luveni peculiare negotium,

si septenni profunda mysteriorum indagatio,
tum, cum alijs mollis arena ludus, totaq; occupatio esse soleat.

Acre Tibi ingenium:

Vis discendi stupenda; sciendi ultra vires desiderium;

percipiendi promptitudo ; Cui legisse, scire erat.
nec mirum : cùm à signo Crucis omnia ordieris.

Crux Cathedra CHRISTI,

sed & Tibi Magisterium.

Illi Tu surgens, & in dulcem lumina somnum componens,
per oscula mille, obsequentem Te Discipulum deuoueras.

Crux Tibi placuit:

nec alibi, quàm sub sceptris in Crucem compositis,

Augusta Iagellonis Propago,

bonis in artibus proficere uoluisti: ut, si tibi sapientia non fucata,
ubi Crux; de summa rerum, una laudabili contentione:

Cruce nimirum, & sapientia ageres, desudares.

Tibi ergo sine mora profectus,

Cui capacitas sine tædio, à Cruce salutaria ediscendi.

Hinc tribus lustris Iuuentam simul & humaniora expediens;

Reginam Orbis Sapientiam, Tullius pro Domo Tua,

postquam in egressu de Rostris Collegij Nouoduorici celeberrimis;
altiori genio maiora aggredi cœpisti.

In limine adituq; ipso, plerosq; grandia fatigant;

nec nouum multos, quàm leuassent onus,

ipsius terroris magnitudine percussos, cecidisse.

Tibi erectior animus, per angusta ad angusta currendi:

Qui Cursus Vladislaviani præceptis imbui,

pulchrum & decorum Tibi;

sed & conforme ad Magna natæ Indoli duxisti.

Stupori applicatio Tua erat, Cui ad Cleantis lucernas,

insomnes etiam noctes ducere, summa quies:

dùm quod scrutaueris, penitus intelligeres, visa.

Nec sine successu conatus:

Quem austerior vita, ferreis catenis, nudo corpori admotis,

crebrioribus disciplinis, stylo ferreo cordi impressit.

Viget grata publicarum disputationum memoria;

in responsionibus pro loco cum eruditis colluctatio,

Circulorum frequentia, in cordibus animisq; hæret virorum.

Nec sine Deo:

Quoniam Tibi non prius aliquid aggredi, quam Horis Canonicis persolutis,
palma-

palmare sciendi præsidium & tutamen.
Sed quid penna scholasticis immoraris?
satis ad gloriam, qui vocationi debitè respondit loco in vno.

Scandere altiora tenta,
maiora ex Augusto ore encomia feret.

Quæ Tu præhende,
& à Suprema Majestate facta,

Perennis memoriæ ergò configna.

Multis Patrij Lares delictum sunt;
Penatibus nihil carius ducunt: totiq; domestici,
iam fastigium attigisse putant, dùm sibi placuerint.

Non sic præcella Indoles:

altiora iudicia quærit, dùm sua nulla putat.

Hoc & tibi peculiare.

Qui ad Comitia Varsaviensia, Sacræ Regiæ Majestati devotus,
Supremo Tutori Tuo, eidemq; subiectorum Lydio lapidi,

Serenissimo IOANNI III.

ad disponendum de Te, in reliqua vita, totum Te tradidisti.

Principibus placuisse viris, prima felicitas;

silas contigit suprema.

Hanc Tu vectigalem fecisti, dum generosam mentem

vivam Prædecessorum Tuorum Imaginem,

gravitatem, modestiam, prudentiam, submissionem,

Serenissimæ Majestati probatam,

PRINCEPS Augustissimus admiratus,

Omen ad Magna nati Filij in Te transfudit.

Immensum gloria calcar habet.

Quæ voto inflammata vno, mitescere nescit,

donec ad summum pertingat.

Hic stimulus pectus tuum, pulchro laudum incensum amore, perurgebat.

Qui publicæ expectationi responsurus, extra Patrios fines

gratissimus, ubiq; & visendus Hospes, tantum allaborasti;

vt, vel Patria in Te, Tuisq; stependis Virtutibus,

celebraretur augustius; vel quod hic defuisse videbatur,

in Tuum, Patriæ, Familiæq; Tuæ ornamentum, indè colligeres.

Vtrumq; in Te non sine incredibili voluptate suspexit

Christianissimus LUDOVICVS IV Galliarum Rex,

Cui familiare Tecum de Statu Regni Gallici & Poloni conferres

vnde Principum inibi Virorum corda,

animosq;, vt totus in delicijs esses, occupaveras.

Quapropter tanquam spectatissimæ delictum mentis & illicitum,
mutuis Te vincere favoribus, vna omnium contentio erat.

Quadriennalem Hospitem Gallia coluit,
& iam domesticum optaverat, nisi Patriæ Tuæ debitor Animus,
ubi spiritum hauseras, totum Te in acceptis dedisses, persuasisset.

Ergò in Patriam Tuam felix Redux,
sed non sine aureo vellere Iason.

Rationis statûs, cultioris vitæ, maioris gravitatis,
experientiæ amplioris, in rebus bellicis scientiæ præfidijs munitus:
Totum sacrationi Ariadnæ, cuius ope de Arenis movens,
hoc cæperas; in Claro Monte dicando, consecrando.

Gratulata Patria Te incolumem excepisse;
sed & Tu gaudebas, Te in illa tempora incidisse;
quibus Nobiles ex hostibus Christianitatis colligere palmas
occasio palmaris esset.

Castra ergo sequi placuit,
Martēq; Sarmaticū, Turcicis trophæis formidādū, militaribus obsequiis, colere.
Hoc gloriosissimo Auspice, Sarmaticæ Bellonæ primordia
heroicis ausibus approbasti.

Vndè Illustrissimis vtriusq; Gentis belli Ducibus,
Te in Partem sociari, de belli negotijs agere,
parum erat: nisi hos Achilles, non degener Ajax,
fortibus factis assequi contenderes.

Non privatus Tibi animus,

Qui publicis semper studuisti.

Quare Comitoliis (quāquā loco remotior) vt publica attingeres,
non gravatim tulisti: illa forte beator,
quòd cū Tibi mens conscia recti fuisset, vota pro Te perorātia,
in Alios, ne negotium lacefferes, libentiùs cesseris,
quā vindicaveris.

Comitia Grodnensia appello: quibus Tu etiam præsens,
ubi fuerit corpus, illuc congregari & Aquilas debere;
pio in Principem exemplo docuisti.

Sic Principi carus, Reipublicæ, Fratribus,
amicisq; Tuis optabilis;
dū de omnibus maximè Principibus in Orbe Polono Viris,
mereris; vt plenius merereris, in connubialia vota desinis.

Nec mirum:

Mole vnus gravatur,

Diuisæ

divisæ cum amico curæ, partem oneris eripiunt.

Et hoc Cordi T V O infederat:

Vt cum Illustrissimæ Domûs, sed & bonorum Patriæ Civium,
vniò esses; pretia divideres;
vt gemmas famæ vltioris produceres.

Ergo Tibi desideratissima Coniunx
cælitùs in fœdera venit.

Benè abundeq; fore applausus cecinerat.

Sed eheu!

Dùm firmiùs sic nexa Nomina perennatura,
Flos ætatis pollicetur;

Quod operatus Deus,

Volens bonusq; faveat; & dona, quæ perpetuitas decet, Cælestibus
gratijs ad perennitatem exornet; dùm vota intercedunt:
brevis ecce fit voluptas, & non diu vitale delictum.

Quatuor mensium spatio,

Hymenæo Næniæ surgunt; & quæ humani generis spes,
gaudia & publicos plausus miscebant in vnum,
Vitæ Principis stamina rumpendo, fœdus connubiale XI. Maij.
Anno Millesimo Sexcentesimo Nonagesimo Quinto, dissolvūt.

Subsiste Calame,

sepiam vltro ne fundito.

Sed nec Tu quoq; Illustrissima Prosapia
in Celsissimis IOANNE SAMVELE ZEBRZYDOVIANI
è Materna linea Sanguinis Phœnice.

IOSEPHO, Illustrissimæ Domus solatio & longioris spei
desiderio, Fratribus germanis;

CASIMIRO Capitaneo Cremenecensi, Fratrem Patrueli
Avitæ gloriæ Hærede auspicato;
Principibus CZARTORYSCIIS:

In Illustrissimis TERESIA de Gosiew Castellana Vilnensi.

THEOPHILA Vexillifera Magni Ducatus Lithuaniae;

HELENA CONSTANTIA in Mirow Marchionissa,

vt Sororina charitate coniunctissimis,

ita acerrimi doloris vulnere perstrictis,

non tamen excelso animo concidentibus Heroinis;

Illustrissima Coniuge, Proleq; posthuma,
Fatis indole.

Parentales lacrymas haud Princeps exambit,
Qui nihil in Vita egit dolendum.

Auxit Illi, dum minuere voluit, invida mors Vitæ tempora,
& ubi Eum extingvere conabatur, magis Orbi Illustrem reddidit.

Cinis est,

sed de tam Magno restabit Achille;

Quem

Illustrissimorum Prædecessorum Virtus,

Quem sua merita facient immortalem.

ÆTERNITATI studuit Ille;

Qui more Catholico, Sacramentis inter suspiria;

Ø ÆTERNITAS, munitus;

Vltimum Vale, & Æternum Salve,

in posthuma memoria descripsit.

Ergo dum Tibi hanc, in finem vsq; ex asse Nomini Tuo deditus
precor à Superis,

Vota nuncupo:

ut qui Trabeam Tuam Sarcophago submittens,
Crucis sub Labaro deponis;

in Regione Vivorum in imarcescibile

Tibi revirescentem videas

CORONAM.

a.

it.

,

tus

s,

lẽ

h.

